

Ściśle poufne wyłącznie dla emisaryuszy.

O k ó l n i k Nr. 20.

Zarządzenia władz wyższych odbierają Departamentowi Wojskowemu wszystkie poważne czynności. Zwinięty został Oddział wywiadowczy, rozwiązano Komisaryaty Wojskowe w Galicyi, akcyę werbunkową odebrano Departamentowi Wojskowemu, oddając ją c.i k. Komendzie Legionów, wreszcie ograniczono w wysokim stopniu członków D.W. w ich możliwości swobodnego poruszania się.

Fakt główny: odebranie werbunku Departamentowi Wojskowemu i oddanie go c.i k. Komendzie Legionów nie został dotychczas jako definitywne zarządzenie zakomunikowany Departamentowi Wojskowemu. Natomiast rozporządzenie to zakomunikowane w odpisie c.i k. władzom w Królestwie przed poniesieniem go do wiadomości naszej wywołało natychmiastowy skutek w postaci zamykania biur werbunkowych, usuwania niektórych naszych emisaryuszy, tak że D.W. dopiero z tego rodzaju praktyki mógł sądzić o treści samego rozporządzenia.

Wskazanie
Sprawa odebrania werbunku D.W. była rozpatrywana dnia 22. i 23. bm. na posiedzeniu N.K.N. w Krakowie. N.K.N. doszedł do tej jednomyślnej opinii, że odpowiedzialności za werbunek prowadzony przez c.i k. Komendę Legionów Polskich, jako instytucyę pochodzącą z ramienia rządu, więc przed społeczeństwem polskim nieodpowiedzialną.

N.K.N. odniósł się z memoryałem w powyższym duchu zredagowanym do Naczelnej Komendy Armii, wskazując na konieczność przywrócenia dawnego stanu rzeczy. N.K.N. wyraził również opinię, że c.i k. Komenda Legionów ze swojej strony, jako ciało nie reprezentujące Legionów pod względem politycznym, będzie uważała, że werbunek ochotników nie leży bynajmniej w jej kompetencji.

Przewidzieć tego nie możemy w jakim czasie załatwiony zostanie przytoczony powyżej memoryał, którego zadaniem jest przywrócenie zasad aktu z dnia 16. sierpnia, który cały werbunek, a więc organizowanie podstaw Legionów oddawał wyłącznie N.K.N. Dopóki to nie nastąpi, Departament Wojskowy żadnej akcyi werbunkowej popierać nie może.

Dopóki ta sprawa się ostatecznie nie wyjaśni, należy:

1/ Udzielić pomocy miejscowym czynnikom społecznym przy zakładaniu i rozwijaniu Kół pomocy Legionom.

2/ Zatrzymywać zgłaszających się rekrutów na miejscu aż do dalszego wyraźnego rozkazu ze strony Departamentu Wojskowego.

W tych warunkach pozostaje miarodajnem wskazanie, zawarte w okólniku Nr. 18, polecające zupełne wstrzymanie ~~zakładania~~ wysyłania rekrutów do Biura werbunkowego w Radomsku.

Obecny okres przejściowy wymaga wzmożonej pracy i wyjątkowego taktu ze strony wszystkich emisaryuszy i funkcyonaryuszy Departamentu Wojskowego. Będąc przekonani, że każdy na swej placówce potrafi odpowiedzieć warunkom wytworzonym przez sytuacyę wyjątkową, spoglądamy z ufnością w przyszłość, wiedząc, że chwilowe skupienie się zapewni nam już niedługo znalezienie silniejszego niż poprzednio odzwieku w społeczeństwie, do którego się zwracamy.

T. Filipowicz m.p.

P. Górecki m.p.

Piotrków, dnia 27. czerwca 1915.